

 Incipit notabil' expositō sup
canonem misse .

 O E igit' clemētissime pater p̄ ih̄m xp̄m
filium tuum dñm nr̄m. sup̄lices rogā⁹
ac petimus vti accepta habeas ⁊ bene
dicas. ¶ Nec dona hec mun'ia hec sancta sacrificia
illibata. In hac p̄ma pte canonis dirigē peti
tio ad deum ut has oblatōnes acceptet ⁊ bene
dicat. ¶ Nota hec quintō igit'. est nota s̄sequē
tis que requirit aliqd̄ p̄missum ad qd̄ refertur
Ergo ad illud qd̄ dictum est ī cantico Sanct'
vt sit sensus Exquo tu dñs de⁹ sabaoth es san
ctus. Et gl'ia tua celi ⁊ terre pleni sunt. Igit'
clemētissime p̄r nos sup̄lices rogam⁹ ac petim⁹
te. hic mltiplicanē vba petitiōis sc̄; rogam⁹ ac
petimus idem significantia. p̄pter exp̄mere ma
gnitudinē effectus. p̄ ih̄m xp̄m filium tuū zc.
Sic deus pater petiē p̄ ih̄m xp̄m. quia ip̄e ih̄s
xp̄us est mediator dei ⁊ hoīm. p̄ quē fideles re
cōcilianē ⁊ salutem s̄secunē. ¶ Nec dona hec mu
nera zc. ¶ Nota oblatōnes panis ⁊ vini vocat
dona mun'ia sacrificia. dona sūt rōe dantis. mu
nera rōne accipientis. sacrificia rōne offerētis
Panis namq; ⁊ vinū que dedit nob' de⁹ ī dona

illa accepit a nobis in munera. ⁊ inquantū ea
deo offerim⁹ dicuntē sacrificia qz sacrificantē p
pccis nris. ⁊ nos sacros efficiūt vñ innocenti⁹
exclamat. **O** liberalis gracia o liberalitas glori
osa. que nob⁹ deus dedit in donū. **I** Dec. accipit a
nobis in munus. Eadem sacrificia dona sunt
simul ⁊ munera p nobis oblata. Illa tria idē
signant s; diuersis rationib⁹. ⁊ rimat idē sub
diuersis verbis ppter excitare deuotionē ⁊ ppter
sūndacōem ineffabilis sacramenti qd exhib⁹ s
ficitur. **N**on em̄ vnum aliquod vocabolum
inueniē quo tantū sacramentū digne valeat
explicare. nisi quod grece melius dicitur. Eu
karistia quod expōnitur bona gracia. **N**ota is
ta sacrificia dicuntur sancta. quia panis ⁊ vi
num signant sacrosandum corpus ⁊ sanguinē
xp̄i. ratione cuius dicuntur sancta. Dicuntur
illibata. ⁊ immaculata quia sine macula cordis
⁊ corporis offerri debent. q̄uis cor ab iniquita
te ⁊ corpus ab imundicia purgentē antequā
offerantur. **I**tem ad hxc verba tres fiunt
crucesque designant.

Primo qđ xpus crucifixus est p̄ nobis volen
te hoc p̄re ⁊ spū sancto . quia a tota cōmunitate et
naliter p̄o nostra salute ordīatum erat . vel
fiunt ille tres cruces in memoriā trīne cruci
fixionis : quarum prima fuit in voluntate p̄se
quentium iuxta illud . Colligerunt pontifices
⁊ pharisei . Secunda in voce clamantium . cru
cifige crucifige eum . Tercia in p̄foratōne ma
nuum ⁊ pedum in cruce . ¶ In primis que ti
bi offerimus p̄ ecclesia sancta tua catholica q̄
pacificare custodire adunare ⁊ regere digne
ris . toto orbe terrarū vnā cum famulo tuo papa
nostro . i . m . ⁊ antistite nostro . i . m . ⁊ rege n̄ro
i . m . ⁊ omnibus orthodoxis . atq; catholice ⁊ a
postolice fidei cultorib; . ¶ Orthodoxis diciē ab
orthos qđ est rectum . ⁊ doxa gr̄ia quasi recta
glozians . Ibiq; sacerdos gerit typū p̄sone cō
muniis . Primo orat p̄ bono omniū vniuersalis
ecclesie . quod p̄ferendum est bono p̄uato . ⁊ pe
tit quatuor scz . Tranquillitatem pacis ibi pa
cificare . ut videlicet pacem ab hereticis ⁊ scisma
ticis habeat . Scđo petit custodiā ab aduersa
rijs . ibi custodire scz a vicis ⁊ de omnib; . Tē
cio petit admiratōz oīm in vnā fidez ad colendū

vnū dñi. ibi adunare. scz eccliam q̄ dispersa ē
int̄ paganos ⁊ pfidos. Quarto petit quemen
tē gubnacōz vniūsalis ecclē p salute oīm fides
liū. Tbi regē scz in p̄speris ⁊ adūsis. Et q̄a
gubernacio ecclē cōsistit in p̄sidentibz. Tō cōis
ter orandū ē p̄ hys q̄ sūt in dignitate cōstituti scz
p̄ papa ⁊ Cesare q̄ apices tenēt gubn ationis
ecclē. Antistite n̄ro. h̄o referē ad ep̄m in cui⁹
diocesi aliq̄s celebrat. n̄ a quo ē ordinat⁹ ⁊ de
cui⁹ diocesi ē orand⁹ antistes v̄o celebrans n̄
debet dicē p̄ antistite n̄ro. qz papa p̄ q̄ imedis
ate orauit ē illi pp̄ antistes rege n̄ro h̄o refer
tur ad regē romanorū ⁊ p̄tate sc̄larē in c̄o t̄ra
sac̄dos celebrat. Orthodoxis p̄ h̄o excludunt̄
ab eff̄u h̄o sac̄am̄ti p̄potetice. i. f̄ci xp̄iani. Or
thodoxus enī d̄r rede gl̄ans ⁊ rede credēs. q̄
sic fidē xp̄i ore cōfiteē ⁊ eam in ope demōstret
Nō at̄ gl̄orieē se xp̄ianū q̄ nom̄ hēt s̄n opibz
p̄us petatū ē p̄ om̄ibz fidelibz in ḡnali. Dic
orat̄ p̄ fidelibz in sp̄ali. 2c. ¶
Odenito dñe fam̄loz fam̄larū tuarū. n. Et oīm
circūstāciū q̄x ē fides cōḡta est. ⁊ nō deu otō p̄
q̄bz ē offerī⁹ ⁊ q̄ ē offerē h̄o sac̄ficiū laud̄ p̄ se su
isq̄ oībz p̄ redēpcōe aīarū suarū p̄ spe salut̄ ⁊
incolomitatis sue tibi reddūt vota sua et̄no
deo vniū ⁊ vero. ¶

Nic habet memoria viuoꝝ. Et non oportet q̃
sacerdos noīa vocaliē exp̃mat s̃z sufficit q̃ sigil
latim ⁊ diuīsim oīm eoꝝ p̃ q̃b̃ ozare vult me
moziā habeat. nec ē necesse ut oīm noīa p̃p̃a po
nat. eo q̃ deum nichil lateat. s̃z solū intentōz ⁊
affectū ad has p̃sonas p̃ q̃b̃ ozare vult gerat
Ex iunctura ṽboꝝ ip̃ius textus conuincitur.
ut ea noīa in genitō ponat. eo q̃ p̃cedentia ⁊ se
quentia in simili casu ponant̃. Et s̃m aliquos
iuxta ordinem sex casuū debet h̃ fieri memoria
ita ut sacerdos oret p̃ se. p̃mo tāq̃ p̃ recto seu
nō. **N**ā ordinata caritas incipit a se ip̃a. **S**ec
cundo p̃ genitō. i. p̃ fratrib̃ parentib̃ ac ami
as. **T**ercio p̃ d̃to. i. p̃ benefactorib̃ ⁊ dantib̃
Quarto p̃ accusatō. i. p̃ inimicis ⁊ p̃secutorib̃
Quinto p̃ ṽto. i. p̃ vocandis ad fidem. ut deus
infideles ab errore reuocet ad ṽx sui cultum
⁊ restat ablatiuus p̃ q̃ in sc̃do mem̃to oranduz
est. i. p̃ illis qui sunt ablati p̃ mortem de hac lu
ce. **N**ota sacerdos dicit. mem̃to dñe. nō q̃ obli
uio cadat in deū. s̃z dicit̃ obliuisci illoꝝ q̃s gr̃a
non uisitat. ⁊ dicit̃ scire ⁊ noscere illos q̃s sua
gr̃a uisitat ⁊ approbat. **P**etimus ergo in p̃nti
dicentes. **O**rem̃to dñe ut nos sua gr̃a uisitet ⁊

nri miseriae iux illud ps. **R**emimisce miseras
cionu tuar dñe. Et oim circūstāciū. **D**ic ap-
paret q̄ salubze & sanctū sit intesse missar sol-
lemnīs de quo sacramentū. **E**ucharistie speci-
aliter p circūstantibz offerē. Quorū tibi fides
cognita est. & deuotio. **D**ic tanguē duo que
in circūstantibz misse debent esse. **P**rimū est
fides que p̄cipue in hoc sacramto necessaria ē
quia illa que fiūt oīno racōem hūanā trans-
cendūt. **S**ecundū est deuotio quia homīes de-
uote astantes spiritualiter cōmunicant & sepe
audiens deuote officium hui⁹ sacramenti habū-
dancius fructū diuine grē p̄cip̄ quā sacerdos
conficiens. **S**i aut deuotio debet esse in audi-
ente quanto plus in cōficiente. **P**ro quibz tibi
offerim⁹ vel qui tibi offerūt quasi dicēt. **M**em-
mento dñe non solū eorū p quibz offerim⁹. s;
etia qui offerūt sacramentū. **C**ū em sacerdos
offert p p̄p̄o. nihiloī⁹ offert p seip̄o. **E**t in h̄
q̄ dicē. **Q**ui tibi offerūt designat qd non solū
sacerdotes. sed etiam vniuersi fideles cū cum-
stantes vna cum sacerdote offerunt. **N**am
quod specialiter adimplet mysterio sacerdos;
cum hoc vniuersaliter agit voto fidelium.

Sic em̄ in veteri lege p̄p̄s p̄ sacerdotes offer-
rebat hostias m̄ltuarias ad placand̄ deū sup̄
concessis ⁊ beneficijs impetrandis. Ita p̄sens
sacrificiū hostie legales fuerūt vmbre. Offer-
tur a p̄p̄o voto ⁊ deuotione p̄ mysteriū sacer-
dotis. Dicit̄ aut̄ sacrificiū laudis q̄ in eo sacri-
ficiū tam magnitudine potencie ⁊ misericordie
dei recognoscim⁹ ⁊ ad memoriā reuocam⁹ qd̄
ē laudare deū. Vt d̄r sacrificiū laudis s̄m illō
ap̄li. Quicqd̄ facē debetis oīa in lau dē dei agi-
te. vt de⁹ laudeē in vobis. Pro se suisq̄ oīb⁹
sc̄; sanguineis affimib⁹ familiarib⁹ ⁊ amicis.
licet teneamur diligere inimicos s̄m illud di-
ligite inimicos vestros seruare tñ debem⁹ or-
dine caritatis que incipit a seip̄o Ideo dicit
p̄ se 2o p̄ redemptione animarū suarū hic tan-
gitur p̄ncipalis causa p̄pter quam hoc sacri-
ficiū offerim⁹. quia p̄ redēpcione animarū suarū
⁊ pro remissione peccatorū. quib⁹ remissis aīa
est redempta. ⁊ nō pro lucro temporali vel ap-
petitu terzenorū Pro spe salutis ⁊ incolomita-
tis. ⁊ p̄ salute ⁊ incolomitate speranda Sepe
em̄ salui facti sumus. Offeritur quidem p̄ salu-
te mentis. ⁊ incolomitate corporis.

Nam vtraq; sanitas ē ab eo q̄ dicit Salus po-
puli ego sū. Vni vtraq; sanitas puenit ex re-
dēptōe aīe. i. de remissīōe pccī. Sic ecōtra d̄ re-
atu peccati pcedit īfirmitas vtriusq; p̄ora tā
sūt hoīs bona. Corpalia spūalia et eēna p qui-
b; sacdos dīc se offerre p corpālib; .i. p m colo-
mitate p spūalib; .i. p redēpcōe p eēnis .i. p sa-
lute sequit̄. Eterno deo vūo et vero. ad deno-
tandum q̄ tres diuine persone operantur in
hoc sacrificio. Dicitur eterno ratione patris
cui eēnitas attribuit̄. Vūo rōe sp̄s scī cui ius-
tificacio attribuit̄ ut patet in ioh̄e. Et ē est q̄
iustificat. Vero rōe filij cui veritas attribuit̄.
Cōicantes. et memoriā veniantes īp̄mis gl̄o-
se semp q̄ v̄ginis marie genitricis dei. et domi-
ni n̄ri ihu xp̄i. s; et beatorū ap̄lorū ac martirū.
tuorū. Petri. Pauli. Andree. Jacobi. Iohannis.
Thome. Jacobi. Philippi. Bartholomei. Ma-
thei. Simonis et Thathai. Illini. Cleti. Clementis.
Sexti. Corneli. Cipriani. Laurencij. Crislogoni.
Iohis. et Pauli. Cosme. et Damiani. Et oīm.
scōrū tuorū. quorū meritis p̄cib; q̄ cedas. ut in
oīnibus p̄cedōis tue munamur auxilio. p eū-
dem xp̄m dñm n̄rm.

Cōicantes ⁊ memoriā venientes. 2c. **N**ic. oñ
dit quatr sacrificiū laudis sic offerendū. qz in
omumone scōꝝ. i. in vnitae fidei qua vna cū
scīs cōicamus. qz ipīs cōicamus in fide nam
illam fidem habem⁹ quā ⁊ ipī habuerūt ⁊ idē
credimus qd ⁊ ipī crediderūt Similiē cōica
mus eis p spem Quia speram⁹ illud qd ⁊ ipī
sperauerūt. Et memoriā venientes Tbi im
plorat suffragiū sanctorū quasi dicat offerim⁹
cōmunicantes in vsu ⁊ oblatione huius sacrifi
cij cum sanctis qui hoc sacrificio medio salutē
consecuti sunt. quoz ob hoc memoriā deuote
veneramur vt ipīs intercedentib⁹ fiat nobis
hostia salutaris ad veniā. In hac autē conme
moraciōe sanctorum id obseruat ecclesia. quod
antiquitus agere consueuit vt in oracionibus
suis recolat patrum memoriā quaten⁹ eo
rum meritis facili⁹ obtineat quod implorat
Sic ⁊ moyses p peccante pplo intercedens pa
trū mēoriā int̄posuit dicēs **R**ecordare abrahā
ysaac ⁊ iacob suorū tuorū **Exo. xxxij.** in p̄mis
glose 2c. **R**cte in hō sacrificiō fit mēoria v̄ginis
glose qz ipā eū oblatā ē ⁊ eū qui v̄a hostia est
genuit ac dispensat⁹ existit graciarium dei.

Mommanē ibi xij. apłi ⁊ xij. martires. Meri-
to hic fit memoria apłorū quia ipi nobis tra-
diderūt formam ⁊ ritum offerendi hoc sacri-
ficiū ⁊ hui⁹ sacrificij ipi testes fuerūt. Et pas-
sionē xp̄i que in hō sacrificio memoratē verbis
p̄dicauerūt ⁊ effusione sui sanguinis tanq̃ te-
stimonio p̄bauerūt. Fit etiā merito memoria
martirū. qui p̄ testamēto dei ⁊ testimonio sua
corpa tradiderunt ac seip̄os hostiā viuentē ⁊
acceptabilem deo obtulerunt. Et quia de con-
fessoribus olim eccl̄a non solemnisabat non sē
positi in canone. Vt quia non sunt passi sicut
xp̄s. cuius passionis memoriale hic agit. Nec
pticula concludi ēp̄ xp̄m dñm nr̄m. Et non re-
spōdetur hic amen.

Hanc igitur oblationem seruitūtis nostrę
sed ⁊ cundę familie tue quesumus domine vt
placatus accipias. diesq̃ nostros in tua pace
disponas. atq̃ ab eterna dampnaciōe nos eri-
pi. ⁊ in electorū tuorum iubeas grege mune-
rari. Per xp̄m dñm nostrum.

Hic ponit conclusio oim p[re]dictor[um] et specialit[er] q[uod] p[ro]
oblatiōe huius sacrificij impetrare intendim[us]
Et est sententia ista Quia sancti tui dñe quo-
rum commemoratio iam acta est nobis ritum et
formā hui[us] sacrificij tradiderūt et ip[s]m offeren-
do et sumendo graciā consecuti sunt. Idcirco
illis p[ro] nobis intercedentibus rogam[us]. ut tu
deus pater per xp̄m dñm nostrū idem sacrifici-
um nobis placatus accipias et gratuite acce-
ptes. quate[nus] 1º hoc sacrificiū et liberaciō; ab et[er]-
na dampnatione. et g[ra]t[ia] elector[um] tuor[um] nob[is]
obtineat. Dicit[ur] in litera placatus et hoc ideo
quia q̄uis semper quantū est ex parte misterij
orū quibus quandoq[ue] sume offensus est deus.
Vnde qu[ia] modo celebratur in mortali peccato
vt dicit Grego. Si is qui displicet ad inters-
cedendu[m] mittatur amicus iudicis ad deterio-
ra prouocat[ur]. Nota sacerdos dicens hanc ora-
cionem deuote se inclinat. vt per humiliaciōem
corporis prouocetur in eo deuotio mentis.
Vel ideo quia iam in sequentibus arduum est
petiturus. Ideo se humiliat inclinando vt ex-
audiatur. quia deus humilibus dat gratiam
Vnde q[uod] nostros hic sacerdos tria petit.

Primo tranquillā vitam in presenti cum dicit
dies q̄ nostros. Sc̄do p̄s̄uatōnem a malo cū
dicit. atq̄ ab eterna damnatōne. Tercio colla
tōnem gl̄ie & consortium beatorū cum dicitur
& in electorum tuorū iubeas grege.

Quam oblatōnem tu deus in omnibz quesu
mus benedictam ascriptam ratam ratōnabilem
acceptabilemq̄ facere digneris. ut nobis cor
pus & sanguis fiat dilectissimi filij tui domi
stri ihu xp̄i.

Hic sacerdos petit cōsecratōz h̄o oblatōnis
ut ex esca materiali fiat nob̄ corp⁹ & sanguis
hiesu xp̄i. Et est sententia petimus ut tu deus
pater hanc oblatōnem sc̄z panis & vini conse
crare approbare & confirmare digneris in ra
tionabilem hostiam & acceptabile sacrificiū ut
nobis fiat &c. Nota hec dictō in oībz. vno mō
p̄t referri ad li q̄sū⁹ & ē sens⁹ tu d̄s q̄s i oībz ut
tota mente toto corde toto intellectu digneris
facere. & sic expoint rōnale. Sc̄do pōt cōstrui
cum li deus ut sit sensus. Tu de⁹ qui semp es i
oībz creatis & locis essentialz. Item sacerdos
petit lic quinqz. videlicet ut deus faciat hanc

oblatōem benedictā ascriptā ratā ⁊ c. Que pe-
titōes varie exponunt. Vno^o sic. Benedictā per
quā spūaliū bonorū multiplicacōe bñdicamur
Ascriptā p quā societati āgloꝝ ascribamur
Ratā p quā in xpō firmemur ⁊ ratificemur
Rationabilē p quā a bestiali sensu exuamur
Acceptibilē p quā deo acceptabiles reddamur
Alio mō exponunt referendo hec cum p vba
ad rem sacramti. que xp̄s est. Petim⁹ vt de⁹
digne hanc oblatōem panis ⁊ vini facere per
ōmnia benedictā. Hoc est transferre in eā hos-
tiā que est oīmode benedicta. que seip̄am ob-
tulit p nobis Ascriptam hoc est in scripturis
⁊ figuris veteris testamenti p̄figuratā ⁊ eter-
na predestinacione dispositam. Ratam. i. non
transitoriam seu irritabilem quēadmodū obla-
ciones vetis testamti rate facte sunt. Rationa-
bilē h̄ ē non peculē. sic erat legalē que san-
guine hyrcorū aut thauorū non poterat a pctō mū-
dare. s; que sanguine pprio cōsciencias emundat
ab opibus mortuis. Acceptabilem quam de-
us acceptet in remissionem peccatorum toti-
us mundi. Et illi sensui magis consonat li-
tera sequens scilicet vt nobis. Sunt hic

tres cruces sup primis trib^{us} dictōib^{us} scilicet
Benedictā **A**sscriptam **R**atā ut denote^t v^{ir}tu
te crucifixionis xpi que a tota ēmitate fuit vo
lita fieri. **I**sta que in ill^{is} dictōib^{us} petimus fieri.
vt nob^{is} corpus ⁊ sanguis fiat. ibi fit crux vna
sup panem ad designandā corpis ī cruce ymo
latōz. **A**lia fit sup mixtām ex vīno ⁊ aqua ad
recolendā sanguinis ⁊ aque de latere xpi effu
sionem **D**ilectissimi filij tui. ibi sacerdos ex inti
ma deuotōne eleuat manus cū suspirio in celuz
Et dicitur dilectissimi ut recolat sacerdos quō
ratōne nimie dilectōnis eterⁿi patris ad hiesū
xpm filium suum su p omib^{us} offensis p^{re}teritis
p^{re}sentib^{us} ⁊ fut^{uris} totius mundi.

Qui pridie postq^{uam} pateretur accepit panes
in sanctas ac venerabiles manus suas. ⁊ eleua
tis oculis in celum. ad te patrem suum omīpo
tentem. tibi gratias agens ⁊ benedixit. fregit
dedit discipulis suis dicens. **A**ccipite ⁊ man
ducate ex hoc omnes. **H**oc est enim corpus
meum.

Hic notatur tempus institutionis huius sacramenti. Et in hac particula representatur illud quod xps in cena fecit In sanctas ac uenerabiles. In hoc notatur quod hoc sacrificium non manibus immundis. non viciatis. sed mundis et consecratis debet venerabiliter et reuerenter contrahi. Et eleuatis oculis in celum. Ideo xpus oculus in celum leuauit ut insinuaret nobis omnia se habere a patre que habet nihil a se ipso. Etiam ut erudiret nos quod in principio operum nostrorum debemus dirigere oculos mentis ad deum. et ad auctorem omnium bonorum. Etiam per hoc docuit nos quod semper patri supplicare debemus. ut hoc tam magnum sacramentum per manus nostras perficere dignetur. Gracias agens. id est xpus gratias agebat non pro se sed pro nobis. id est pro nostra redemptione et salute omnium futura per hoc sacramentum. Item gratias agebat propter domini tam maximi sacramentum quia nihil maius potest esse quam corpus et sanguis christi. Vel nobis in exemplum ut de singulis bonis deo grates referamus. **S**acerdos diligenter caueat. quod panem adhuc non consecratum non eleuet.

nec aliqđ signum adoratiōis exhibeat. sed panem occultatū teneat ne p̄plus circūstans adorēt ⁊ ydolatriam omittat. **N**ōdixit sc̄z benedictiōne celesti. ⁊ uirtute uerbi. qua conuertitur panis in subam corporis xp̄i. sc̄z hoc est corpus meum. Et in platōne huius uerbi fit crux super panem. nō q̄ xp̄us b̄ndicendo crucem fecerit. qz nondū fuit facta crux. caracter b̄ndictiōis ⁊ sanctificatiōis. sed fit crux ut denotet panem esse conuertendum in corpus xp̄i. q̄ ymolatus est in terza. **P**ed̄ sc̄z corpus mortale ⁊ īpassibile. eo q̄ iam gloriūficatum est. nec tamen nunc maiorem efficaciam habet sicut nec maiorem potentiam **D**iscipulis suis **A**d designandū q̄ isti qui sunt discipuli xp̄i. hoc sacramentum percipiunt ⁊ non alij. **D**iscipulus xp̄i si eius p̄cepta feceris. **I**tem si in caritate fraterna fundaris. **J**ohis xij. **I**n hoc cognoscent omēs qz mei estis discipuli si dilectionem habueritis ad inuicem. **A**ccipite scilicet cum deuotiōne ⁊ manducate cum ueneratiōne. **V**el accipite p̄ fidem ⁊ manducate per caritatem. **H**oc est enim corpus meum.

Ista verba sūt de substācia ⁊ essencia ssecra
tōis. Cristus em̄ eadē verba dicendo ssecit.
Sic ⁊ sacerdos nūc p̄cise ad placionē illorum
verborū consecrat. Ita q̄ in vltimo instanti
p̄olationis illoꝝ verborū definit esse panis Et
incipit esse verū corpus xp̄i. Illa tñ quindio
em̄ non est de substancia forme. quia sine ea fi
eret ssecratio. Mortaliter tñ peccaret sac̄dos
eam scienter obmittens. S; addita est ppter
stinuacōem ad p̄cedencia. Ita q̄ h̄c v̄ba re
ferunt ad xp̄m quia sacerdos nō p̄fert illa in
p̄sona sua sed xp̄i. vt patet in p̄nomine meū.
Et si sacerdos vnum ex illis quatuor verbis
obmitteret. Scilicet hoc est corpus meum
non cōficeret. Querit̄ quid demonstret sa
cerdos cum dicit. Hoc est. Non videt̄ q̄
panē Quia nō est vera p̄dicacio. Hoc scilicet
panis est corpus meū. n̄ corp⁹ xp̄i Quia
nondum protulit verba ad quorū prolacōem
mutatur panis in corpus xp̄i. Respondet̄
q̄ sacerdos nil demonstrat Quia illis non uti
tur enunciatiue. sed recitatiue. Quia sensus
talis est dom̄⁹ dixit verba illa. Hoc est cor
pus meū. Hanc didis illis verbis sac̄dos

inclinat reuerenter. Et adorat hostiam in si-
gnum huius qd filius dei inclinauit celos ⁊ de-
scendit. Etiam ideo vt populu inuitet ad cor-
pus xpi adorandum. **D**em de eleuat corpus
xpi supra se. Propter plures causas. Prima
est vt ipe fili⁹ dei iam p̄sens in sacramento
existens ab omib⁹ circūstantib⁹ tanq̃ domin⁹
deus noster adoretur ⁊ reueretur. Secunda
vt omnes rogent se illud saluberrimū sacra-
mentum sibi proficere ad salutem. Tercia vt sa-
cerdos ⁊ euocet populo ad memoriam eleuaci-
onem xpi in cruce. Ac si diceret. Videte deum
⁊ hominem q ui p nobis pependit in ligno vt
illi exhibeatis reuerenciam qui p nobis satu-
ratus est multis obprobrijs. Cuius eleuacōis
figura p̄cessit in serpente eneo quē erexit moy-
ses in deserto. Quarta causa vt populus non
p̄ueniat tempus consecratiois. sed ex hoc ag-
noscat ip̄am esse factam ⁊ xpm super altare ue-
nisse. Quinta causa ad ostendendum quod h⁹
sacrificium super exaltatum sit omnibus sacri-
ficijs ⁊ oblacionibus qui nichil in sacrificijs
maius esse potest q̃ corpus ⁊ sanguis xpi.
nec aliqua oblacio: hac potior.

Sexta causa ppter eius obprobriolam ostensionem qua pilatus eū ostendit dicens iudeis
Ecce hō Et post pauca. ecce rex vester rememorzare. Ut ergo sacerdos illam ostensionem ppto ad memoriā reuocet. corpus xpi eleuat. vt sibi graciaramactiones referant Et sicut perfidi crucifixoꝝ xpi flexerūt genua dicentes. Ave rex iudeoꝝ. Sic econtra nos fideles cum omni reueuentia ac humilitate cordis debemus flectere genua dicendo illam oꝝonem Ave verū corpus. ꝛc. de qua habet spēalis indulgencia. vel aliā s̄similē oꝝonem.

Simili mō postqꝫ cenatum est. accipiēs ⁊ hunc p̄clarū calicē in sanctas ac veuerabiles manus suas. Itē tibi grās agens benedixit. dedit discipulis suis dicens. Accipite ⁊ bibite ex eo omnes. ¶ Hic est em̄ calix sanguinis mei noui ⁊ eterni testam̄ti m̄steriū fidei q̄ p nob ⁊ p mltis effundet̄ in remissionē pctōꝝ. ¶ In hac pte ponunt̄ uerba s̄secracōis sangnē xpi efficiencia. ¶ Nota p̄mo ex hō q̄ hētur diuisa forma s̄secratōis vna corporis ⁊ alia sanguinis. ¶ Non ergo ex hoc est estimandū q̄ hō corpus xpi diuisum sine sanguine sit sub specie

pamis ⁊ sanguis seorsū sine corpore . qz non est
corpus vinum sine sanguine n̄ sanguis est si
ne corpore . p̄mo totus xp̄s est sub vtraq; sp̄e
⁊ indiuisus scz corpus anima deus ac per hoc
est vtrrobiq; vnū ⁊ simplicissimū sacramentū
sub specie panis est corpus . xp̄i per conuersio
nem . sanguis per nexionem . aīa p̄ quindōem
deitas per v̄monē . Ista quatuor non possunt
ab inuicē sepeari . Diceret ex quo sub vtraq;
specie est totus xp̄s . quare sub diuersis speci
ebus fit cōsecratio . Videē em̄ q̄ vna cōsecratiō
supfluat . Respondet q̄ neutra supfluit . s; fit
ad denotandū q̄ sanguis xp̄i fuit in passione
sepatus a corpore p̄mo sanguis subtilis ⁊ incu
tane⁹ p̄ sudorē fuit effusus . sc̄do sanguis ma
gis grossus etiā incutane⁹ p̄ flagellacōz . ter
tio sanguis neruoz qui fluxit p̄ clauoz infix
ionem . quarto sanguis capitis p̄ coronacionē
quinto sanguis alens cor ⁊ vitā effluxit p̄ lā
cee infixionē ⁊ sic totus sanguis xp̄i in passi
one extractus fuit a corpore . Ideo in memoriaz
ill⁹ fit sepatim cōsecratio corporis ⁊ sanḡinis xp̄i
Sc̄do iō vt oñdaē q̄ xp̄s totā hūanā nat̄am
assūpsit scz corpus ⁊ aīam vt totā redimēt .

Gracias agens ad erudiendū nos vt in oīb;
tribulacionib; nris in gr̃arūactōne maneam⁹
que tribulaciōes noīe calicis figurant. Benedi-
xit. Ibi crux fit sup̃ materiā in calice sten-
tam ad denotandū sanguinis xp̃i ibi pficiendi
in cruce effusionē. Accipite ⁊ bibite. Hic no-
tat⁹ duplex manus sumendi sanguinē xp̃i scz
sacramental⁹ ⁊ spūal⁹. ⁊ in forma psecracionis
corpis duplex manus manducandi notatur.
Per hęc vba. Accipite ⁊ manducate. intelli-
gas etiā quōm qui deuote missā audiūt acci-
piunt ibi fluxū gr̃e ex p̃ncia vtriusq; scz san-
guinis ⁊ corporis xp̃i ⁊ qñq; maiorē q̃ sacer-
dos qui realiter h̃ p̃medit ⁊ hūc bibit. Hic
est em̃ calix sangm̃is mei. 2c. Nec verba cum
sejntibus vsq; ibi. hęc quodienſcūq; 2c. sūt de
forma psecracionis sangm̃is. Ideo sacerdos de-
bet ea pferre cū intencōne psecrandi. ⁊ ponē
hic stinens p stento. sic cum dicimus ille po-
tauit calicem vni. vbi vniū in calice notat⁹
ita ē sensus. Hic est calix sanguinis mei. iste
est sanguis meus per modum poculi salutiferi
in calice. vni ap̃ho monstratus. S; q̃re xp̃s
non dixit. hic est ille sanguis me⁹ sicut dixit.

hoc est corp⁹ meū. Rñdēt qđ ideo qđ sanguis
ex se non habet rōnem potabilē ideo addit ly
calix qui per potum pertinens expmit sangui
nē xpī nobilem pculū salutarē exhiberi. Nō
hęc verba pferunt cū p nomīe possessuio scz
mei. in signū qđ in actōne illa sacerdos gerit vi
ces ⁊ personā xpī. Ideo eadē verba intentiue
pferenda sūt a sacerdote ut scz in eisō facere ī
dat qđ xp̄s intendebat efficiendo corpus ⁊ san
guinē suū noui ⁊ eterni testamēti sub audi con
firmacio. noui dicit quia nos innouat p fidez
xpī. eterni dicit quia lex noua non est transi
toria sicut antiqua. Vet⁹ enī testamētum quod
hyrcorū ⁊ vitulorum fuit sanguine dedicatū
promittebat homini temporalia ⁊ transitoria
Nouum vero quod fuit xpī sanguine conse
cratum pmittebat eterna. Et ideo testamen
tum illud fuit vetus ⁊ transitoriū. hoc autem
nouum est ⁊ eternū. ⁊ dicit^r nouū respectu ve
teris. dicitur etiā eternum. ⁊ ppetuum a parte
post quia eternātr permanebit. Et sic iste par
ticule noui ⁊ eterni testamēti ⁊ alie adduntur
ad differētiā huius hostie ab hys qui in le
ge ⁊ ante legem offerebantur. Mysterium ri

Panis g^o referē ad carnem . vñū ad animā .
Item ad denotandū q^d corpus ⁊ sanguis xpī
ad salutē corporū valeant ⁊ anime ne sub alēa
summerent^r specie tñ ad alteri⁹ putarent^r perti
nere salutē . Item ideo vt in suscepcione cor
poris xpī plena doceat^r refectio plena enī refe
ctio est cibus ⁊ potus . cibi aut potus panis
⁊ vñū pñcipalis est substācia . Nota circa v^o
ba litere d^r **S**iñ modo Ista similitudo potest re
ferri ad actus xpī quia xps consilia gesta ⁊ fa
cta egit circa consecracōem calicis sicut panis
Scdo potest referri ad intencōem xpī q^d xps
accipiendo calicē ⁊ benedicendo ⁊ grās agē
do simisi mō intēdebat consecrare sanguines
sicut corpus suū . **P**ostea q^d cenatū ē . **I**bi de
notat^r tēpus institutionis hui⁹ sacramēti . **C**ū
enī agnus dei verus p peccatis mūdi ymola
tū agnū typicum cū discipulis s med^t dans fi
nem sacrificijs legalibus que xpī figurauer
unt statim introduxit sacrificiū verū corporis
⁊ sanguinis sui virtutē oīm illarū infinite ex
cedens **N**ihil enī conferebat nisi racioe deu
cioms offerentis hoc autem sacrificium non
sic sed influit virtutes ⁊ graciā illis p quib⁹

offerē ⁊ qui offerūt. patet eē ex eisde verbis
qꝫ apli eukaristiā non acceperūt ieiunū. Nos
vero ieiunū recipim⁹ qz placuit sic spūi scō vt
in reuerenciā tanti sacramenti ante oñez cibū
in os xpiani dñicum corpus mītraret Accipi
ens ⁊ hunc. Intelligendū est non de idempti
tate metalli sꝫ de representacione misterij con
tinendo eandem materiā sacramenti. Fatetur
oñia sacerdos calicem esse eūdem ex transub
stancione non in alterū sꝫ in eundē sanguinez
qđ xps effundere voluit pclarum calicem Ca
lix dicitur pclarus ppter pclaram puritatem
sanguinis xpi in calice per consecracōem con
tenti. Calix tripliciter sumitur Quandoqꝫ p
vase rei receptiuo liquoris vt hic. Secundo p
passione vt in euangelio potestis bibere cali
cem quē ego bibiturus sum. Tercio sumitur
pro poculo in ipso contento vt ille ebibit ple
num calicem ⁊ vinum de calice ⁊ sic sumitur
postea ibi videlicet. Hic est enim calix sang
uinis mei. In sanctas ac venerabiles manus
⁊c. Vnde calix istius nobilissimi poculi non
nisi a sanctificatis ⁊ mundis manibus tradan
dus debet.

Sentēcia ē ista. Ex quo oblatō h^o sacrificij
fieri debet in mēoriā filij tui passiōis et mortis
cui⁹ g^o nos sacerdotes serui tui et tota eccl^a
sancta commemorantes de tuis donis tibi hostiā
purā et c. **N**ota tria commemoranda ponit
nob^e eccl^a sc^z passiōē resurrectiōem et ascensi
ōē **P**rimū sc^z passio excitat et accendit iⁿ no
bis caritatē. Scdm sc^z resurrectiō confirmat fidem
Terciū sc^z ascensio amplificat spem. Nos ser
ui tui sc^z sacerdotes. q^z ad literam loquē hic
de ministris eccl^e Et q^z loquē etiā in persona
eccl^e subdiē. S; et plebs tua sancta d^r scā q^z
ex fide et baptismo xpī sanctificata est. Et hec
plebs vna cum sacerdote offert ergo sacerdos
d^r nos et plebs tua et c. Offerim⁹ p^rclare maie
statū tuū. Maestas dei d^r p^rclara. et p^r alijs cla
ra. **M**ā si uⁿti fulgebūt sicut sol in regno pas
tris quāto claruius diuina maestas refulget.
De tuis donis ac datis. **N**ec ad id referri p^rnt
sc^z ad subam oblato^rū q^z diuino munere nob^e da
ta ipi deo reddunt oblā. et exponit sic. Nos
offerim⁹ tibi de tuis donis. et de fructib⁹ segetū
quātū ad panē q^z ouer⁹ ē in carnē. ac datis. et
de fructib⁹ arborū quātū ad vinū qd^z ē p^rlectū in
sangnē

de illis offerim⁹ tibi hostiā purā. & eukari
stiā imūnē ab oī peccato originali. S̄. aucta ab
oī peccato criminali. Immaculata sine oī macula
peccati venialis. Vel purā quantū ad cogi
tacōem. S̄. aucta quantū ad locucionē. Imma
culatā quantū ad opacōem quia peccatū non
facit nec dolus inuentus est in ore eius panes
sanctū vite eterne quia est viaticū sustentans
viatores in via ut possint ad patriā etenā per
uenire. & calicem salutis ppetue suple nos me
brians & letificans. vel sic sanctū panē hoc est
sanctificantē suple datorē eterne vite quantū
ad scolam carnis. Et calicē salutis ppetue qn
tu ad scolam aīme s̄m ilud. ego sū panis vi
uus qui de celo descendi si quis manducat ex
hoc pane viuet in eternū. Cruces vero sūt h̄
ad recolendū qd in virtute crucifixionis xpī
p hanc hostiā purificamur. immaculati reddi
mur. corpore eius sub forma panis cibamur
Et eius sanguinē potamur. Primo sūt tres
cruces sup oblatā & calicē s̄. quōm in v̄bis
piter vtrūq; intelligit. Nunq̄ em̄ in crucis si
gnaclo panis sepat̄ a calice n̄ qn sepati noīaē

fidei Ideo dicit mysterium fidei quia aliud uis-
detur & aliud intelligitur hic credere iubemus
discutere non audemus. Fides enim non est
nisi de occultis. Gregorius dicit quod ideo di-
citur mysterium quia credere debemus quod
ibi salus nostra consistit ut quia sine fide non
fit hoc sacramentum & sine ea illud intelligi ple-
ne non potest ut mysterium fidei & latētissimū
secretum & difficilimum quod fide creditur
in religionem xp̄ianam uidelicet ut ibi sit cor-
pus & sanguis xp̄i. Qui pro nobis & pro mltis
pro nobis presentibus & pro multis futu-
ris Non dicitur pro omnibus quia sanguis xp̄i
non erat effundendus quantum ad efficiencia
nisi pro electis quamuis quo ad sufficiencia ef-
fusus sit in remissionē peccatorum totius mū-
di effundetur. Sed quare hoc magis additū
sit in consecrationem sanguinis quam in conse-
cratiōem corporis pro nobis effundetur Ihesus
respondetur quod ideo quia in sanguine magis
proprie representatur passio xp̄i eo quod non
nisi per vulneracionem effluit de corpore in re-
missionem peccatorum.

Peccatū duplidē remittit. scz quā ad meritū
culpe. ⁊ quo ad debitū pene. Sanguis xpī suf
ficiens partū est ad remissiōm pene ⁊ culpe.

Nec quotienscūq; feceritis in mei memori
am facietis.

Hic clausula qz consecracōm tam corpis q̄ san
guinis respicit post depositū calicē debet dici per
h̄ verba. Xps ondit suis discipulis ⁊ sacerdoti
bus noui testamti. Deū patrē placari p hui⁹
sacrificij oblacōz quoties in memoriā passiōis
eius offerat sicut placat⁹ fuit p passiōem filij
sup gen⁹ hūanū. Et iō dicit in mei memoriā
⁊ mei passiōis ⁊ mortis facietis. Vñ ap̄ls. j.
Chor. ij. Quotienscūq; manducaueritis panē
hūc ⁊ calicē bibetis mortē dñi nūciabitis
donec. 2c.

Vñ ⁊ mēores dñe nos serui tui s; ⁊ plebs tua
sanda xpī filij tui dñi dei nr̄i tam beate passio
nis necn̄ ab inferis resurzōnis s; ⁊ ī celos glo
se ascensionis offerim⁹ p̄clare maiestati tue de
tuis doms ac datis hostiā scām hostiā puram
hostiā imaculatā panē sc̄m vite et̄ne ⁊ calicē
salutis p̄petue.

Sup̃ que ꝑꝑicio ac sereno vultu respicē
digneris ⁊ accepta habere sicuti h̃re dignat⁹
es muña p̃ii tui iusti abel ⁊ sacrificiū patri:
arche ñri abzabe. Et qđ tibi obtulit sūmus sa
cerdos tuus melchisedech sc̃m sacrificiū im
maculatā hostiam.

¶ Dic petiē vt dñs ꝑꝑicio vultu digneť respicē
sup̃ oblata. vnde dicit Sup̃ qđ sc̃z dona ⁊ das
ta. i. corpus ⁊ sanguinē xpi ⁊ sereno vultu re
spicere digneris habendo ea grata ⁊ placita ꝑ
nobis. ¶ Non est ex hoc estimandū qđ vultus
dei aliqñ imutēť. Sed tūc deus sup̃ nos vultū
suū serenat ⁊ illūiat qñ suā misericordiā erga
nos exhibet vñ ꝑs. Illuminet dñs vultū suū
sup̃ nos ⁊ misereat⁹ ñri. Tūc homo serenum
vultū oñdit qñ placat⁹ ē. Seq̃r figurat⁹ exem
plificacō. Sicuti accepta h̃re dignat⁹ es mu
nera p̃ii tui iusti abel de qđ d̃r gñ. iij. Respe
xit d̃s ad abel ⁊ muña ei⁹. Ibi ly sicuti expri
mit similitudinē aliquale ñ eq̃litate. Cetero qđpe
accept⁹ ē h̃ sacrificiū ñrm deo qđ sacrificia hic
ꝑ exēplo adducta valet em̃ ampli⁹ res qđ vm
bra veritas qđ figura quia illa non fuerūt ac
cepta deo non in fide istius qui obtulit.

Querit̃ quare adducti sũt typi d̃ tempore na-
ture ⁊ non de tẽpore legis. **R**espondet̃ quia
illi patres qui tẽpore nature in fide hostias ob-
tulerũt semp deo accepti fuerũt. **H**ostie aut̃
legales minus acceptę fuerunt. sed ad tẽpus
tollebant̃ vt eas ppl̃s carnalis potius ṽo deo
offert q̃ ydolis. **I**deo dicit domin⁹ p̃ ppham
Min⁹q̃ manducabo carnes thaurorũ aut sang-
uinem hyrcorũ potabo. **S**ed quare isti tres
patriarchę p̃ ceteris nominant̃. **R**espondetur
quia sacrificia eorũ acceptiora erant ⁊ speciali⁹
nostrũ sacrificiũ figurabant. ⁊ figuram passi-
onis xp̃i ⁊ eius cene valde pp̃ie rep̃sentabāt
Quid em̃ per munus abel offerentis de p̃mo
gentis ⁊ inuidiose a fratre interfecti. nisi xp̃s
primogenitus exp̃imitur inuidia iudeorum
occisus. **Q**uid per sacrificiũ abrahe vnicũ fili-
um suum quantum in se fuit offerentis desig-
natur nisi p̃molacio filij d̃i patris. de quo ap̃ls
Prop̃rio filio suo non peperit deus. **O**blatio
vero melchisedech tam pp̃ie nouum sacrificiũ
figurat at vt inde dictum sit de xp̃o. **T**u es sa-
cerdos secundum ordinem melchisedech. **S**an-
ctum sacrificium. **I**n maculatam hostiam ho-

poteſt referri ad ſacrificiū melchisedech quod
dicitur ſanctum ⁊ immaculatum propter eius
kaſtiam in ipſo p̄figuratum. Ipſe enim mel
chisedech obtulit panē ⁊ vinum in ſacrificium
reddēs deo gr̄cias de victoria abrahe dum re
diret de regibus. vt patet gen̄. xiiij. Quod
deo valde acceptum erat. Et ſimili ratione re
ferri poſſet ad ſacrificium abrahe. Reſerendo
autem illud additum ad noſtrum ſacrificium
eſſet ſenſus. Sicut iſta t̄pica ſacrificia tibi
deo accepta fuerunt Sic hoc ſanctum ſacrifi
cium ⁊ hoſtiam immaculatam que in ſe ſemp̄
tibi accepta eſt etiam acceptabile facere dig
neris quantum ad offerentem. **N**ota ſa
cerdos orat coniunctis duobus digitis ſcilicet
pollice ⁊ indice in vtraq; manu tempore con
ſecraciōis vſq; ad abluciōem calicis nec eos
diſiungit excepto quando facit ſignum crucis
vel quando hoſtiam tangit de hoc plures ra
tiones ponuntur in ſequenti diſputatiōe.

Supplices te rogamus omnipotens deus iu
be hac p̄ferri p̄ manus sancti angeli tui in sub
lime altare tuū . in cōspedū diuine maiestatis
tue vt quetq̄t ex hac altaris p̄ticipacione sa
cro sanctū filij tui corpus ⁊ sanguinē sumpse
rinus . omni benedictōne celesti gracia replea
mur . Per eundem dominum nostrum .

Hanc oracōm dicere debet sacerdos humil
iter inclinatus ante altare vt corpore ostēdas
tur foris qđ p̄ humilitatē gerit̄ intus . Circa
v̄ba litere dū dicit̄ . Sancti angeli tui . i . scōꝝ
angeloz qui sūt ad mīstratorij sp̄c ⁊ vota no
stra corā deo offerunt . iuxta illud qđ ait Ra
phael ad thetīā . Qñ orabas cū lacrimis . Ego
obtuli oracionem tuā dñō ex hoc ergo appa
ret qđ angeli sacris mysterijs interesse creden
di sūt non vt p̄secret . cū in hac potestate sa
cerdotes excedant angelos sed vt oraciōes sa
cerdotis ⁊ populi deo p̄sentent . fm̄ illud apo
ca . Ascendit fūmus aromatum in p̄spedū do
mini de manu angeli que sūt orōnes sanctorū
In sublime altare tuum . i . in conspectu dei ⁊
p̄sencia curie celestis . in qua uige sacrificiū
excelantissime laudis deo offertur . Nam ip̄e

deus altare sublime dicē. Unde exo. xx. Non
ascendes ad altare meum per gradus. i. in tri-
nitate non facies gradus hoc est equalitatē tri-
nitatis crede non descensionē vel ascensionē si-
cut fit in gradu. quia in hac trinitate nihil p^r
aut posteri^r nichil maius aut minus. sed tote
tres persone coeternae sunt & coequales. Ver-
ba pmissa possunt secundo mō sic exponi. Tu
be haec id est corpus xpī mysticū qđ est ecclia
militans pferri. & associari In sublime altare
tuum id est in eccliam triumphantē Que dicē
altare iuxta illud leuē. Ignis in altari meo
semper ardebit id est feruor caritatis in eccles-
sia triumphanti. Et hoc per manus sancti an-
geli tui id est per virtutē. Xpi filij tui qui est
angelus magni consily Psalē. ix Ipse em cor-
pns suum mysticum deo patri coniungit & ec-
clesie triumphanti. Que vero sint illa que per-
tit in sublime altare proferri determinat dicēs
Ut quotquot ex hac altaris. p hoc em demō-
stratur corpus xpī mysticum. quod. xps quo-
tidie ad se trahit per membra. Adic sacerdos
csculatur altare vt se picipem cū oībus offe-
rentibus sacrificij ostendat. Cruces h facim^r

vnā super corpus. aliam super sanguinē. ter-
ciam ante sanguinem vt recordemur corp⁹ xpī
crucifixum ⁊ sanguinē eius effusum. Vt inde
nos celesti gratia repleamur eciam caractare
crucis ante demonem efficaciter muniamur qz
per passionem xpī in cruce crux facta figura
formidalibus demonib⁹. **N**ota superius dictū
est qd sancti angeli preces nostras offerūt deo
Super illo dicit beatus. Augustinus. **N**on
dicit angelus offerre oraciones sic qd tunc p-
mium noscat deus quid velimus. Quia deus
omnia nouit anteq̃ fiant **S**ed quia necesse ha-
bet rationalis creatura temporales causas ad
eternitatem referre. siue petendo quid erga se
fiat. siue consulendo quid faciat. Aut quid de
eo iubente implendum esse cognouerit. hoc
nobis euidenter ⁊ latenter reportet. Quid er-
go sit oraciones nostras per sanctos angelos
presentari deo intelligere possumus per simili-
tudinem. Vnde quamuis rex aliquis videret
militem strenue in exercitu agentem nichiloī⁹
ali⁹ reges familiares illum diligenter commē-
dant ipm coram rege. vt sibi gloriose milites-
tur ⁊ dona largiatur. Ad hunc modū angeli

de actibus bonis hominū gaudentes p̄sentant
eorū vota deo deprecantes vt eis suam grā; im
partiat. Et quando concludit per eundem do
minū nostrū. Non r̄ndetur amen. quia firmē
credit q̄ angelis respondeat.

Memento etiā dñe et eorum qui nos p̄ces
serunt. cū signo fidei et dormiūt in sompno pa
cis. **M.** Ipsis domine et oībus in xp̄o quiescē
tibus. locū refrigerij lucis et pacis. vt indul
geas deprecamur. Per eūdem xp̄m.

Memento nota deus dicit̄ memorari illoꝝ
quorū misereē et quibus grām offert. Sic ḡo
petit sacerdos vt deus memorē defūctoꝝ. et eis
grām offerat et misericordia illos soleatur.
Sciendū ista coniunctio adā confirmat sequēcia
proxime p̄cedentibus vt sit sensus. Cū hoc peti
mus et viuū grā repleant̄. etiā deprecamur te
domine. **Memento** et eorū 2c. vt etiā respicit
aliud. **Memento** qđ p̄cedit in quo oratur p̄ ui
uis. **Orat** ḡo pia mater eccl̄a non solum p̄ ui
uis. s; etiam p̄ defunctis. Certissime credens
qđ sanguis ille p̄ciosus qui p̄ multis effusus ē
in remissionem peccatoꝝ non solum ad salutē
viventū v̄ex etiā ad salutē valeat defūctoꝝ.

ideoq; consiliū babiloneñ. statuit in om̃ib; mis-
sarū solempnys loco competentī videlic; in h̃
loco memoria defunctorū habeat iuxta illō b̃ti
Augustini. **N**ō s̃t p̃termittēde supplicationes
p̃ spiritibus mortuorū. ⁊ quia aliqui defunt de-
fundtis parentes agnati ⁊ amici qui supplicaci-
ones p̃ eis effundant. **U**nde pia mater eccl̃ia
omnes defunctos sub generali g̃memoracione
suscipit tacitisq; illorū nominibus eis exhibz
g̃memoracionē. **N**on em̃ p̃tereūda est dies in
qua quilibet catholicus non habeat sp̃ealem
memoriā defunctorū. q; si in purgatorio sūt ni-
nullo p̃nt sibi p̃is suffragari tanq̃ captiui. sed
i p̃is subueniri potest solūmodo p̃ fideles vi-
uos. si aut sūt in celis oracio p̃ eis effusa in si-
nū n̄rm g̃uertet. ⁊ si sūt in purgatorio adhuc
p̃ficit ozanti quia opus pietatis exercet.

Qui nos p̃cesserūt cū signo fidei. **P**er signū
fidei intelligit̃ caracter baptismal̃ qui aīme in
baptismo imp̃mit̃ p̃ quē fideles ab infidelib; di-
scernūntur iuxta illud apoc̃. **A**udiui num̃erū
signatorū centum q̃dragintaquatuor milia ex
omni tribu. **E**t non debet per signum fides in-
telligi q; in alia vita cessabunt fides ⁊ spes

Vel facilius isti p̄cesserūt cum signo fidei . de
quibus aperuit dum iuxerunt q̄ essent veri
xp̄iani de quibus nō est desperandū sed in ces
sa iter orandum & maxime pro illis qui dormi
unt in sompno pacis . i . creduntur abisse . i . pa
ce consciencie & pectoris sine peccato mortali .
Sacerdos in hoc loco quorum voluerit debet
agere memoriam specialem . **P**rimo patris &
matris si defuncti sunt **P**ostea p̄ agnatis . in
de p̄ illis a quibus beneficia recepit ecclesiasti
ca si habet . & pro om̄ibus benefactoribz . postea
pro om̄ibus sibi cōmissis . & p̄mo viroꝝ po
stea mulierum . nec tamen eozum nomina recit
tentur ore tenus sed in corde . **P**rohibitum etiā
est ne alicuius m̄tio nominatenus recitet̄ qui
pro se & pro suis missam comparat n̄ ex hoc p̄
sum pro avaricie sacerdotū fallat . **S**imiliter
etiam in canone cauendum est ne mencio illoꝝ
ram pro quibus missa legitur fiat nisi tantū
modo in corde memoria habeatur . **E**t non mi
nus prolixe nec nimis velociter ne circumstan
tes tecum patiant̄ . **Q**uoniam in xp̄o quiescens
tibz . i . in fide & caritate xp̄i defunctis nondū ple
ne purgatis locū refrigerij . **N**ō purgatoriū

est locus cruciantis incendiꝝ. est locus obstinā
tis erga sculū. est locus afflictus pugnātis se ꝑ
sciencie mordentis. Contra ꝑmum petimus lo
cum refrigerij. Contra secundū locum lucis.
in quo sē n̄ tenebre palpabiles vt in purgato
ria. Contra terciū petimus locū pacis in quo
non est afflictus pugna ⁊ tremor consciencie.
sed vera pax. Nam absterget deus om̄em la
crimam ab oculis eorū.

Nob̄ q̄ peccatoribꝫ famulis tuis de multi
tudine miserationū tuarū sperantibꝫ ꝑtē aliq̄
⁊ societate donare digneris cum tuis sanctis
ap̄lis ⁊ martiribus. Cum Iohanne Stepha
no Mathia Barnaba Ignacio Alexandro
Marcellino petro felicitate ꝑpetua agatha lu
cia agna cecilia anastasia ⁊ cū oībus sanctis
tuis intra quorū nos consorciū non est esti
mator meriti sed venie quas largitor admitte
Per xpm̄ dominū nostrum per quem h̄c oīa
domine semp̄ bona creas sanctificas viuificas
benedicis ⁊ ꝑstas nobis per ip̄m ⁊ cum ip̄o ⁊
in ip̄o est tibi deo patri omnipotenti in vni
tate sp̄itus sancti om̄is honor ⁊ gl̄a.

Per omnia secula seclorū.

Nic secundario orat p viuis. Quare autem
p viuis bis orat scz ante & post consecracōem &
p mortuis nisi semel cā est quia viui grā indi-
gent adiutrice pro ista uita & glā p futura
Mortui aut solū indigent expedicione a pena
vt intret glām dicē pluralr nobis quia vt
pdictū est sacerdos non solum p se .s; p tota
ecclesia orat. Et dicitur peccatoribz Ideo nam
si dixerimus peccatū non habemus nosipos se-
ducimus & veritas in nobis non est licet oī
tempore nos recognoscere p̄cipue tam in sa-
crificio misse. Ex quo in remissionē peccatorū
celebraē de multitudine miserationū tuarū. vñ
psal. Secūdu multitudinē miserationū tuarū
dele iniqui. m. Et nota qd vna est tantū dei mi-
sericordia nichil em aliud qd de⁹ est misericordi⁹
sed multi sunt eius effectus qui miserationes
dicuntur. Vnde psal. Remiscere miseration-
um tuarū domine & misericordiarū tuarū que
a seculo sunt partem aliquā & societatem. Cū
ipe deus sit omnia in omībus solus & gloria
singulorum. Quid est qd dicitur partem ali-
quam & societatem donare digneris tanqz nō

omnes electi sint eundē denariū accepturi. Sa-
ne licet vnum ⁊ idem sit p̄miū singulorū uide-
licet ip̄e deus in cuius visione salus eterna ꝑ-
sistit tamen secundū differenciam meritorum
aly plus alij minus diuina visione fruuntur
¶ Nam ⁊ stella differt a stella in claritate ꝑpter
quod ip̄e dominus ait in domo patris mei mā-
siones multe sunt sicut vnus est sol. cuius lu-
men participant vniuersi. alij plus alij minus
s̄m differenciam intuentū. sic ⁊ vnus deus est
p̄miū singulorum quē alij clarius alij mīus
clare videbunt s̄m quod maior ⁊ minor lu-
men glorie habent. ¶ Nota sacerdos ꝑferendo
verba p̄dicta scilicet. ¶ Nobis quoq; peccatori-
bus paululum expresse voce percussio pectoris
silencium interzumpit rēpresentans contritiōem
⁊ confessionem latronis increpantis alterum
⁊ dicentis nos digna facis recipimus. ¶ Dic
vero michi mali gessit memento mei domine
dum veneris in regnum tuum rursum per ex-
altacionem vocis ⁊ ꝑ cussionem pectoris ex-
pamitur id qđ centurio ⁊ qui cum eo erant.
visis hys que fiebant timuerunt valde dicen-
tes vere filius dei erat iste ꝑcucientes ꝑccatō

sua reuertebant cū Johanne. Stephano &c.
Hic fit secunda commemoracio sanctorum in qua
ex parte magna supletur sancti qui desse vi-
debant in prima. Intra quorum nos consortium
Vbi notatur clemencia dei quasi sacerdos di-
cat. hanc partem et societatem cum sanctis. Non
petimus quasi confisi de nostris meritis quia tu
nos estimas merita nostra nec remuneras pro
ista sed es largitor venie et misericordie. dicit
ergo innocencius. Tu non es estimator me-
riti quia non secundum exigentiam merito pro retribu-
is sed vel minus puniendo vel magis retribu-
endo quam quis pro meruit. Per christum dominum nostrum.
Hic non dicitur amen quia angeli qui semper
assunt respondent Vel ideo quia verba sequen-
cia istis coniunguntur ita quod nil interponi potest
per quem hec omnia scilicet panem et vinum. ac
aquam. Ideo dicit omnia. quia per filium omnia
creata sunt. Ioh. primo. Omnia per ipsum facta
sunt. Et vidit deus cuncta que fecerat et erant
valde bona. Vel hec omnia scilicet bona sacra-
mentalibus. Creas quantum ad substantiam pa-
nis et vini que ibi fuerunt.

Sanctificas couertendo in corpus ⁊ sanguinem xpi. Viuificas in restaurādo in nobis vitam. spūalem. Benedicis multiplicando. p h in nobis bona gracie. Et prestas nobis quā: tum ad vsum spūalis cibi. ⁊ potus Et fiunt tres cruces sup p̄dictas tres dictiones qz oīa creata sanctificant viuificant ⁊ benedicunt in virtute crucifixionis xpi per ipm tanquā p mediatorē. Cum ipso tanq̃ cum equali. In ipso tanq̃ consubali. In parte notat̃ auctoritas ppter p̄ncipium. in filio equalitas ppter medium. ī spū scō cōmunitas ppter s̄sorciū. Nota omnis honoz exhibetur a creaturis patri ⁊ spūi sancto per filium per quem mūdum creauit ⁊ hominem lapsum reperauit. Et cū ipso filio quia talis honoz debetur filio qui debetur patri ⁊ spūi scō Et in filio quia pater honozificatur in filio eo quod qui honozificat filium honozificat ⁊ patrem qui misit illum.

Oremus preceptis salutaribus moniti ⁊ diuina instituciōe formati audemus dicere. pater noster qui es. 2c.

Nota circa v̄rba littere dicitur p̄ceptis.
ne sacerdos quasi p̄sumptiue vna cum p̄pulo
ex sua auctoritate videatur orare. Cum ergo
discipulī rogassent dominū dicentes. Domīe
doce nos orare. Dominus dixit. sic orabitis
Pater noster. 2c. ⁊ plura alia monita c̄ca ora
cionem dabat sicut habet̄ math. viij. Tu autē
cum oraueris intra cubiculum tuum. Item
cum oraueritis nolite multū loqui. Nos igit̄
monita istis salutaribz p̄ceptis ⁊ formati ex di
uina instituciōe quid qualiter ⁊ quare orare
debemus. ex hoc audemus dicere **P**ater nos
ter 2c. **S**andus **G**regori⁹ ordinauit oracio
nem dominicani in missa dici asserēs non esse
conueniens q̄ oraciones aliarum dicerentur
⁊ oracio xp̄i p̄termittereť.

Libera nos quesumus domine ab omnibus
malis p̄teritis p̄sentibus ⁊ futuris ⁊ intercedē
te beata glorioſa semper virgine dei genitric
maria ⁊ sanctis apl̄is tuis petro ⁊ paulo atq̄
andrea cum om̄ibus sanctis **D**a ꝓpicius pacē
in diebus nostris vt ope misericordie tue adiu
ti ⁊ a peccato sumus semp liberi ⁊ ab om̄i per
turbacione securi. **P**er eund̄ do. n.

Ista oratio dicē embelismus. i. superexcreſcē
cia eo q̄ nichil in ea petiē qđ in p̄cedenti dñica
oratione petitū non ſit nec tam ſupfluit quia ē
expoſitio ⁊ repetitio ſeptime petitionis. **S**up̄
dicebatur. **S**z libera nos a malo **I**sta dicit li
bera nos queſi. m^o **ſc.** Et ſubdit a quibz mal
ſc; a p̄teritis p̄ſentibus ⁊ futuris. Subdiē ec
transitus ad oracōem p̄ pace ibi. Et interces
dente beata ⁊ g̃loſa **ſc.** **U**bi poniē inuocatio
ſanctorū ⁊ p̄mo beate virgginis q̄ ē beata iux
illud. b̄tāmi me dicent om̄es g̃nacōes. ⁊ g̃loſa
ſa quia plena g̃ra iuxta illud psal. g̃loſa dicta
ſūt de te ciuitas dei. **D**iciē ſemp virgo: qz uir
go ante ptū in partu ⁊ poſt partū. **D**iciē ma
ria qđ ſiriace ſonat dñā vel maria quaſi amari
mare qz ab illo tēpe quo. **S**ymeon p̄phetauit
⁊ tuā ip̄uis aīam p̄transibit gladius vſq; ad
paſſionē xp̄i nunq; dies p̄teryt in qua iſta v̄
ba non reuolueret. ⁊ ea amare defleret. dicēs
do quando fiet iſtud. **I**nuocantur etiam tres
apoſtoli ⁊ repetuntur p̄pter eorum p̄rogati
uas. **P**etrus p̄pter p̄ncipatum ap̄latus **P**au
lus p̄pter p̄uilegiū doctrine ⁊ p̄dicacōis ⁊
uiniſi laboris **A**ndreas p̄pter p̄uilegiū ſcapite

crucifixionis ⁊ spūs benignissimī. Da ꝑꝑici
pacem Tbi uideē petere ꝑꝑ duplici pace scz ꝑ
ctoris que in hoc consistit vt simus ab omni
peccato liberi ⁊ ꝑ pace tēporis quo simus ab
omī ꝑturbadōe securi. **N**ocet em̄ infirmis
ꝑturbacio quāuis ꝑfectis sit meriti argumē
tacio. **P**er eundō do. 2c. Et dicendo illud fran
gitur hostia in tres ꝑtes. **C**ausa quare fran
gitur quia legiē de xpō q̄ fregit ⁊ dedit dis
cipulis suis. **Q**u aut̄ frangitur in trēs partes
fit in signū q̄ tres sunt ꝑtes corpis xpī misti
ci. **V**icꝫ ecclā triūphāsecclā militās ecclā pur
gatoriū ꝑtans ⁊ fm aliq̄s pars que immergi
tur speciebus vīni vel sanguini designant be
atas animas que inebriant̄ iam dulcedine ⁊
vbertate dom⁹ dei **S**cōm alios designant eos
fideles que immerſi sunt passionibus ⁊ tribu
lacōibus ꝑsentis uite. Et alie due ꝑtes appꝑ
riantur alyꝫ duabꝫ ꝑtibus didi corpis xpī
misti ci v̄. **C**onstat in altari carnē de pane cres
ari. **P**ars intincta vīno ꝑ uiuis sanctificatur.
Altera ꝑ sanctis. **P**ars tertia ꝑ redimendis.

Pax dñi sit semp vobiscū.

Videtur innuere ptē īmergendā figurari fideles sub tribulacioibz p̄sentis vite agom̄santes quia sacerdos ad fideles circūstantes loquitur cum dicit.

Pax domini ⁊c

Pax cōsciencie ⁊ pectoris ⁊ tēporalis tranquillitatis sit semper vobiscum in p̄senti p̄ gratiam ⁊ pax beatifice quietitudinis in futuro p̄ gl̄am. Et quia hac datur a tota trinitate virtute passionis xp̄i in cruce. Ideo fiūt hic tres cruces. Et r̄ndet chorus. Et cū fr̄u tuo. optādo eandē ptem ip̄i sacerdoti. Et subiungit̄.

Agnus dei qui tollis ⁊c.

Quia vt pacem habeamus consciencie indigemus commissioꝝ peccatoꝝ remissionem ⁊ a peccatis futuris p̄seruatione Ideo ibi clamamus ad eum. Agnus dei. quia venit tollere peccata mundi. bis dicere miserere. ⁊ sc̄dona nobis pacem videlicet a malozū p̄rsecutione. In missis vero defunctorum bis dicit̄. dona eis requiē. Et tercio requiē sempiternā. Et n̄ dat̄ pax. q̄ fideles aīe iā n̄ s̄t n̄c ampli⁹

erunt in tribulacione huius mundi sed quies-
cunt in domino. vnde eis non est necessarium
pacis osculū quod est pacis ⁊ cōcordie signū
Similiter in missis defunctorū nō dicitur ista
oratio Domine ihu xpe qui dixisti apłis tuis
pacem meam ꝛc. In illis vero missis iuxta q̃
suetudinem datur pacis osculum Et designat
postq̃ dominus omnes apłos salutauit Item
dixit pax nobis ostendens quod non solum de-
bemus habere pacem in ore sed etiam in pecto-
re ne simus ex illis. Qui locuntur pacem cū
pximo suo mala autem in cordibus eorum.
Et datur osculum pacis antequam communis-
camus ad designandum qđ omnis amaritudo
cordis quam habemus ad pximum a nobis de-
bet seperari antequā ad sacramentum acceda-
mus. Quia si ad inuicem discordamus in cor-
pore xpi non manemus. Nota quando dicitur
Fiat commixtio corporis ⁊ sanguinis domini
hoc referendū est ad species panis ⁊ vini sub
quibus corpus xpi continetur. Corpus enim
non est sine sanguine nec sanguis sine corpore
Et ideo non fit commixtio corporis ⁊ sangui-
nis. quia idem sibi ipsi non commiscetur.

Et eadem omixtio significat unionem carnis
et anime in resurrectione xpi in qua non expedit
fieri magnam moram sed breuiter se expedire p
pter distractionem et metis euagacōem ne ir
ruentes cogitationes pcant deuocōem. in c^o
figura pceptum fuit in lege qd agnus pasca
lis qui figurabat xpm comedere festinanter.
Et hxc breuiter dicta sufficiant. Si maiorem
declaracōem habere volueris quere in Raci
onali diuinorum. A O E M.